

DET KONGELIGE
FISKERI- OG KYSTDEPARTEMENT

Se adresseliste

Deres ref

Vår ref
201001044- /BSS

Dato
30. juni 2011

Høring - forslag om å endre reglene om kvoteutnyttelse ved kontrahering av nybygg

Fiskeri- og kystdepartementet sender med dette på høring forslag om å endre kvoteutnyttelsesbestemmelsene i reguleringsforskriftene. Forslaget går ut på å åpne for unntak fra avkortingsreglene i disse bestemmelsene i forbindelse med kontrahering av nybygg.

Høringsfristen er 16. august 2011.

1. Bakgrunn

Bakgrunnen for høringen er et forslag fra Fiskebåtredernes Forbund om å åpne for bruk av leiefartøy for redere som avventer levering av kontrahert nybygg. Typetilfellet er at en reder skal skifte ut sitt gamle fartøy med et nybygg, og at han i perioden etter at det gamle fartøyet er solgt, men før nybygget er levert, har behov for å fiske sine kvoter med et leiefartøy. Fiskebåts forslag vil gjøre det enklere for et rederi å selge sitt gamle fartøy på et økonomisk gunstig tidspunkt, uten at det går ut over muligheten til å fiske fartøyet kvote.

Fiskebåts ønske om en leiefartøyordning er begrunnet med at det er viktig for rederiene å kunne utnytte muligheten for salg når den er til stede. En god pris for utskiftningsfartøyet er for mange fiskebåtrederier en nødvendig forutsetning for å gjennomføre investering i nybygg, og salgsprisen utgjør i mange tilfeller det vesentligste av egenkapitalen i nybyggingsprosjektet. Fiskebåt har samtidig vist til at prosessen med å utvikle og bygge et nytt fiskefartøy ofte tar flere år. Det kan derfor gå

lang tid mellom tidspunktet for salg av gamle fartøyet, og til rederiet har fått levert et nybygg. Inntektene fra kvotene vil kunne være en viktig del av forutsetningene for å realisere et nybygg.

Fiskeri- og kystdepartementet mener at en bør søke å tilpasse regelverket slik at det ikke unødig er til hinder for en hensiktsmessig fornyelse av fiskeflåten. En har forståelse for at det i denne forbindelse ofte vil kunne være behov for å selge et fartøy før nybygget er levert, for å kunne oppnå en gunstig pris. Vi anser det likevel som uaktuelt å åpne for bruk av leiefartøy i forbindelse med kontrahering av nybygg fordi det vil bryte med helt grunnleggende prinsipper i deltakerloven og havressursloven.

Vi mener imidlertid at næringens ønske langt på vei kan imøtekommes ved å gjøre endringer i kvoteutnyttelsesreglene, slik at det åpnes for unntak fra avkortingsreglene i forbindelse med kontrahering av nybygg.

2. Gjeldende rett

Bestemmelsene om kvoteutnyttelse er regulert i ulike reguleringsforskrifter med relativt lik tekst, som f.eks. i forskrift av 20. desember 2010 om regulering av fisket etter torsk, hyse og sei nor for 62° N i 2011, § 25.

§ 25. Kvoteutnyttelse

Hvert fartøy kan bare fiske og lande én kvote av de enkelte fiskeslag innenfor reguleringsåret. Uten hinder av dette kan hvert fartøy fiske og lande kvote utvekslet eller tildelt i medhold av bestemmelser om spesielle kvoteordninger. Bestemmelsen i første punktum gjelder ikke for fiske etter sei for fartøy som i løpet av året har hatt tildelt både torsketråltillatelse og seitråltillatelse.

Ved kjøp av fartøy skal det gjøres fradrag i kvoten for det kvantum kjøper har fisket og levert innenfor reguleringsåret med annet fartøy.

Ved kjøp av fartøy som i reguleringsåret har fisket og levert hele eller deler av selgers kvotegrunnlag i det aktuelle fiskeriet, skal det gjøres fradrag for dette kvantumet i kjøpers kvotegrunnlag inneværende reguleringsår.

Når det ved kjøp gjøres fradrag etter både andre og tredje ledd, skal bare det kvantum som er størst, trekkes fra.

Det kan gjøres unntak fra bestemmelsen i første ledd og tredje ledd dersom fartøyet har deltatt i lukket gruppe i de enkelte fiskeri og ikke har skiftet eier de siste to årene.

Fiskeridirektoratets regionkontor kan gjøre unntak fra bestemmelsen i første og tredje ledd for fartøy som erverves til erstatning for fartøy som på grunn av havari eller forlis har vesentlig driftsavbrudd. Det er en forutsetning at vilkårene for bruk av leiefartøy ellers er oppfylt.

Reglene om kvoteutnyttelse innebærer blant annet et utgangspunkt om at man ved kjøp av fartøy for fortsatt drift må gjøre fradrag i fartøyet's kvote for selgers fiske i inneværende kvoteår. Dette vilkåret er satt for å forhindre såkalt "kvotehopping", det vil si at man fisker flere kvoter med ett fartøy ved å foreta hyppige transaksjoner av det aktuelle fartøyet. Slik kvotehopping undergraver strukturkvoteordningen. Samtidig er det slik at reglene om kvoteutnyttelse også kan ramme redere som på ordinært vis

skifter ut et fartøy i løpet av kvoteåret uten å ha til hensikt å drive noen form for "kvotehopping".

Kvoteutnyttelsesreglene ble endret ved siste årsskifte for å legge noe bedre til rette for kjøp og salg av fartøy i løpet av kvoteåret. De foretatte endringene av kvoteutnyttelsesbestemmelsene innebærer at det kan gjøres unntak fra kravet om fradrag for selgers fiske i inneværende kvoteår i kjøpers kvotegrunnlag, dersom fartøyet som er benyttet som erstatningsfartøy ikke har skiftet eier i siste to år.

3. Forslag til endring av kvoteutnyttelsesbestemmelsene

Fiskeri- og kystdepartementet forslag går ut på at man åpner for at det kan gjøres unntak fra kvoteutnyttelsesreglene dersom rederiet har inngått bindende kontrakt om nybygg for levering innen to år. Det vil være Fiskeridirektoratets regionkontor som behandler søknader om unntak fra bestemmelsene om kvoteutnyttelse. Det legges opp til at unntaksregelen gjøres til en "kan-bestemmelse", dvs. at rederiet ikke har krav på unntak fra kvoteutnyttelsesreglene selv om vilkårene er oppfylt.

Forslaget innebærer at rederier (midlertidig) kan *kjøre* et fartøy for bruk i perioden etter salg av gammelt fartøy, men før levering av nybygg, i stedet for å *leie* et fartøy i samme periode slik Fiskebåt foreslår. En vil da i mellomperioden kunne søke om å overføre kvotene til "det midlertidige fartøyet" uten at de strenge avkortingsreglene i kvoteutnyttelsesbestemmelsene kommer til anvendelse. Forslaget er utformet slik at unntak kan gjøres både dersom selger av fartøyet har inngått kontrakt om levering av nybygg, og dersom kjøper av fartøyet har gjort det. Dette skal gjøre det mulig å kjøpe og selge et fartøy fram og tilbake mellom to rederi for å fiske to kvoter i påvente av levering av nybygg innen to år.

Forslaget innebærer videre at det er et vilkår at det er inngått *bindende kontrakt* om levering av nybygg *innen to år*. Det er således ikke tilstrekkelig at rederiet har planer om kontrahering av nybygg. Bindende kontrakt må være inngått. I tråd med Fiskebåts forslag bør det være tilstrekkelig med en to års frist for levering av nybygg. Dersom det er grunn til å tvile på at kontrakten om levering av nybygg er reell eller at levering vil skje innen to år, vil Fiskeridirektoratets regionkontor kunne avslå søknad om unntak fra kvoteutnyttelsesreglene.

Det vil videre være en forutsetning at det gjennomføres et reelt kjøp/salg i den forstand at det til enhver tid er det rederiet som eier fartøyet som må drive det for sin regning og risiko. Deltagerloven § 4 fastsetter at andre enn den fysiske eller juridiske person som innehar ervervstillatelse ikke uten egen tillatelse kan drive fiske eller fangst med fartøyet. Det er også en forutsetning at det er fartøyeiers eget mannskap som er om bord når fartøyet fisker rederiets kvote. Det rederiet som til enhver tid ikke eier fartøyet vil da kunne sitte med en såkalt utskiftingstillatelse for ubestemt erstatningsfartøy i påvente av at det enten kjøper det kvotehoppende fartøyet tilbake eller får levert

nybygget. Dersom det er grunn til å tro at det ikke til enhver tid er det rederiet som er registrert som eier av fartøyet, som driver det for egen regning og risiko, og med eget mannskap, vil Fiskeridirektoratet kunne avslå søknad om unntak fra kvoteutnyttelsesbestemmelsene.

Departementets forslag er videre ment å åpne for at fartøy som driver typiske sesongfiskerier, for eksempel med ringnot eller pelagisk trål, kan "hoppe" frem og tilbake flere ganger i løpet av et år for å få fisket begge reders kvoter, naturligvis forutsatt at vilkårene om kontrahering av nybygg osv. er oppfylt, og at det hver gang skjer et reelt salg i den forstand at de aktuelle kvotene fiskes på den til enhver tid fartøyeiende reders regning og risiko, og med hans mannskap.

Departementet vil ikke foreslå å lage spesielle regler for flerbåtsrederi som kan gi dem gunstigere kvoteutnyttelse ved kontrahering av nybygg enn andre rederier. En åpning for kvoteutnyttelse mellom fartøy i samme rederi vil være problematisk i forhold til andre regler, som for eksempel reglene om kvotetak i strukturordningene. Derimot vil to rederi i samme konsern kunne nyte godt av det fremlagte forslaget ved å foreta kjøp/salg seg i mellom.

4. Forslag til endring av forskriftsbestemmelsene om kvoteutnyttelse

I

I forskrift 20. desember 2010 nr. 1779 om regulering av fisket etter norsk vårgytende sild i 2011 gjøres følgende endringer:

§ 20 femte ledd (endret) skal lyde:

Det kan gjøres unntak fra *bestemmelsene* i første ledd og tredje ledd dersom fartøyet har deltatt i lukket gruppe i de enkelte fiskeri og ikke har skiftet eier de siste to årene. *Det kan også gjøres unntak fra bestemmelsene i første ledd og tredje ledd dersom fartøyet har deltatt i lukket gruppe i de enkelte fiskeri og kjøper eller selger har inngått bindende kontrakt om kjøp av nybygg med levering senest om to år.*

II

I forskrift 20. desember 2010 nr. 1777 om regulering av fisket etter makrell i 2011 gjøres følgende endringer:

§ 18 femte ledd (endret) skal lyde:

Det kan gjøres unntak fra *bestemmelsene* i første ledd og tredje ledd dersom fartøyet har deltatt i lukket gruppe i de enkelte fiskeri og ikke har skiftet eier de siste to årene. *Det kan også gjøres unntak fra bestemmelsene i første ledd og tredje ledd dersom fartøyet har deltatt i lukket gruppe i de enkelte fiskeri og kjøper eller selger har inngått bindende kontrakt om kjøp av nybygg med levering senest om to år.*

III

I forskrift 12. desember 2010 nr. 1776 om regulering av fisket etter sild sør for 62 grader N i 2011 gjøres følgende endringer:

§ 19 femte ledd (endret) skal lyde:

Det kan gjøres unntak fra *bestemmelsene* i første ledd og tredje ledd dersom fartøyet har deltatt i lukket gruppe i de enkelte fiskeri og ikke har skiftet eier de siste to årene. *Det kan også gjøres unntak fra bestemmelsene i første ledd og tredje ledd dersom fartøyet har deltatt i lukket gruppe i de enkelte fiskeri og kjøper eller selger har inngått bindende kontrakt om kjøp av nybygg med levering senest om to år.*

IV

I forskrift 20. desember 2010 nr. 1756 om regulering av fisket etter torsk, hyse og sei nord for 62 grader N i 2011 gjøres følgende endringer:

§ 25 femte ledd (endret) skal lyde:

Det kan gjøres unntak fra *bestemmelsene* i første ledd og tredje ledd dersom fartøyet har deltatt i lukket gruppe i de enkelte fiskeri og ikke har skiftet eier de siste to årene. *Det kan også gjøres unntak fra bestemmelsene i første ledd og tredje ledd dersom fartøyet har deltatt i lukket gruppe i de enkelte fiskeri og kjøper eller selger har inngått bindende kontrakt om kjøp av nybygg med levering senest om to år.*

V

I forskrift 17. desember 2010 nr. 1656 om regulering av fisket etter torsk i Nordsjøen og Skagerrak i 2011 gjøres følgende endringer:

§ 6 femte ledd (endret) skal lyde:

Det kan gjøres unntak fra *bestemmelsene* i første ledd og tredje ledd dersom fartøyet har deltatt i lukket gruppe i de enkelte fiskeri og ikke har skiftet eier de siste to årene. *Det*

kan også gjøres unntak fra bestemmelsene i første ledd og tredje ledd dersom fartøyet har deltatt i lukket gruppe i de enkelte fiskeri og kjøper eller selger har inngått bindende kontrakt om kjøp av nybygg med levering senest om to år.

VI

I forskrift 17. desember 2010 nr. 1655 om regulering av fisket etter lodde i Barentshavet i 2011 gjøres følgende endringer:

§ 9 femte ledd (endret) skal lyde:

Det kan gjøres unntak fra *bestemmelsene* i første ledd og tredje ledd dersom fartøyet har deltatt i lukket gruppe i de enkelte fiskeri og ikke har skiftet eier de siste to årene. *Det kan også gjøres unntak fra bestemmelsene i første ledd og tredje ledd dersom fartøyet har deltatt i lukket gruppe i de enkelte fiskeri og kjøper eller selger har inngått bindende kontrakt om kjøp av nybygg med levering senest om to år.*

VII

I forskrift 16. desember 2010 nr. 1700 om regulering av fisket etter kolmule i 2011 gjøres følgende endringer:

§ 9 femte ledd (endret) skal lyde:

Det kan gjøres unntak fra *bestemmelsene* i første ledd og tredje ledd dersom fartøyet har deltatt i lukket gruppe i de enkelte fiskeri og ikke har skiftet eier de siste to årene. *Det kan også gjøres unntak fra bestemmelsene i første ledd og tredje ledd dersom fartøyet har deltatt i lukket gruppe i de enkelte fiskeri og kjøper eller selger har inngått bindende kontrakt om kjøp av nybygg med levering senest om to år.*

VIII

I forskrift 14. desember 2010 nr. 1602 om regulering av fisket etter tobis i 2011 gjøres følgende endringer:

§ 5 femte ledd (endret) skal lyde:

Det kan gjøres unntak fra *bestemmelsene* i første ledd og tredje ledd dersom fartøyet har deltatt i lukket gruppe i de enkelte fiskeri og ikke har skiftet eier de siste to årene. *Det kan også gjøres unntak fra bestemmelsene i første ledd og tredje ledd dersom fartøyet har*

deltatt i lukket gruppe i de enkelte fiskeri og kjøper eller selger har inngått bindende kontrakt om kjøp av nybygg med levering senest om to år.

IX

I forskrift 8. desember 2010 nr. 1556 om regulering av fisket etter vassild i Norges økonomiske sone 2011 gjøres følgende endringer:

§ 7 femte ledd (endret) skal lyde:

Det kan gjøres unntak fra bestemmelsene i første ledd og tredje ledd dersom fartøyet har deltatt i lukket gruppe i de enkelte fiskeri og ikke har skiftet eier de siste to årene. Det kan også gjøres unntak fra bestemmelsene i første ledd og tredje ledd dersom fartøyet har deltatt i lukket gruppe i de enkelte fiskeri og kjøper eller selger har inngått bindende kontrakt om kjøp av nybygg med levering senest om to år.

X

I forskrift 14. desember 2010 nr. 1603 om regulering av fisket etter blåkkeite nord for 62 grader N 2011 gjøres følgende endringer:

§ 7 femte ledd (endret) skal lyde:

Det kan gjøres unntak fra bestemmelsene i første ledd og tredje ledd dersom fartøyet har deltatt i lukket gruppe i de enkelte fiskeri og ikke har skiftet eier de siste to årene. Det kan også gjøres unntak fra bestemmelsene i første ledd og tredje ledd dersom fartøyet har deltatt i lukket gruppe i de enkelte fiskeri og kjøper eller selger har inngått bindende kontrakt om kjøp av nybygg med levering senest om to år.

Med hilsen

Vidar Landmark
ekspedisjonssjef

Christian Wormstrand
fung. avdelingsdirektør

Høringsinstanser:

Fiskeridirektoratet

Norges Fiskarlag

Norges Kystfiskarlag

Fiskebåtredernes forbund

Pelagisk Forening

Fiskeri- og havbruksnæringens landsforening

Norske Sjømatbedrifters Landsforening

Fiskekjøpernes Forening

Landsorganisasjonen i Norge

Norsk Sjømannsforbund

Norsk Sjøoffisersforbund

Norsk Maskinistforbund

Innovasjon Norge

Finansnæringens Fellesorganisasjon

World Wide Fund for Nature (WWF), (Verdens Naturfond)

Norges Naturvernforbund